

MAGYAR KURIR

Bétsből, Pénteken, Május' 21-dikén 1819.

Nagy Britannia.

A' Romai Catholicusok' ügye, melyhez az Ujságlevelék a' közönséget ily régen készítették, az alsó házban Május' 30-dikán felvételődött. Gratian tette a' jóvállást, ily, nagyon bölts' s minden szótagnak megfontolásával készült elintézés-sel: „Az Alsó Ház' tagjai méltóztassanak „titkos ülést tartani a' végre: hogy ez, az ő „Felsőge Romai Catholicus alattvalóit il- „lető törvényekel abban a' tekintetben „megvizsgáltatni méltóztassék, mely sze- „rént ők a' polgári hivatalokra való jut- „hatást s ezeknek viselhetését kívánnyak; „és hogy határozzák meg, hogy valyon „ezen törvényeken lehet-e. s ha lehet, „mitsoda változtatásokat lehet tenni. — Jovallásának tekintetbe való vételét fontos beszéddel ajánlotta. Hogy most tsak nagyon summásan szolljunk, az ő fontosabb okoskodása ezekben határozódott: Megjegyzette, hogy valamiképpen egy fe- lől az ő jóvállása által, tudni illik, ha a' R. Catholicusoknak a' töllök helyes- okon különben is meg nem tagadtatha- tó; természeti s polgári jusok megadattá- nak, ez, az ő tsupán Protestans Fejedelm- eiknek a' thronusra való következésre néz- ve semmit nem árt, úgy ellenben más- felől a' Catholicus s Protestans alatt- valóknak egygyesülése nem tsak hogy a' tsundességet meggerősitené; hanem az Országunk erejét is nagyon névelni fog- ná. — Nagyon hathatósolmak tarthatni ezen Orátor' beszédében egyebek közt a' következő szavakat: —

„Szívemből obajtom, hogy két Re- ligiók, mellyeknek egy *Evangelium- juk*, egy *Idvezítőjök*, s egy *Isten- jek* van; s egymástól tsak formákban, tsak Egyházi szertartásokban különböz- nek. Státusunk közönséges épületének talpkövéen egygyesítettődjenek, s a' *Leg- felsőbb Valóságot* külömlözőleg ugyan de még is egygyességben, a' milyen ma- ga a' *Természet*, telyes szabadsággal imádják. Hisze' a' Kérelem' beadóji nem kívánnyak egyebet, tsak hogy a' rajtok fekvő terhes rendszabások alól felszaba- dítottassanak, s a' polgári hivatalokra vá- losztathatókká tétetessenek, mellyet a' *Közönséges Jus* mindeneknek meg- adott, s a' mitől ők tsak azért fosztattak meg, hogy atyjainknak hitjeket esküvéssel meg- tagadni nem akarták. Ha ti azon Aktákat (törvényes irásokat), mellyek a' R. Catholicusokat alkalmatlanokká teszik arra, hogy bizonyos hivatalokat viselheessenek, s hogy a' Parlamentum' tagjai lehes- senek, nékiek meg nem engedik, visz- sza viszitek: nem fogtok ti ez által cran- tok semmi kegyelmességet tselekedni, ha- nem tsak azt a' Just-fogjátok nékiek visz- sza aeni, melynek ők sok ideig birtoká- ban voltak, s igasság szerént most is abban lenniük kellene.“

Beszédjének érzékenyítő részében na- gyon be- hatók voltak e' következő szavak: — „Külömlöző törzsökökből szár- mozott Királyink a' népnek adott nagy poli- tikai jó tétományeik által nevezetesehké- tették Országlássokat. A' *Plantagenek* adták nekünk a' Magna Chártát; a'

Tudorok legbetsesebb törvényeinket adták: de várokozunk még egy oly jó tételre, a' melly mostani Királyi familiánknak még nagyobb betsületére fogna válni. Népünknek egy hatodrésze várja a' maga politikai jusainak visszaadattatását; a' **Hannoverai** Ház ezeknek visszaadása által megkoronazza a' maga ditsőségét. Ha ezt megteszi, már így bizonynyal és bátran megjelenhet a' Tudorok, a' Plantagenek', a' maga legjobb 's legditsőségesebb Ősei' tekintetjek előtt."

Ezen jovallást legelőbb **Crocker** oltalmazta nagyon gyökeres okoknál fogva. Azoknak ellenvetéseiket, kik azt szokták felhozni a' Catholicusok' pártfogói ellen, hogy azoknak elnyomattatása már ma különben se' áll-fenn, 's több effélék, ezen megjegyzés által czáfolta-meg, hogy legalább százötvenre telik azoknak a' büntető törvényeknek száma, mellyek különbkülömb időkhben a' R. Catholicusok' ellen hozattak, 's még mind visszavétetlen vannak. — Számos Orátorok beszélték; némelyek pártját fogták, mások megtámodták a' **Grattan** jovallását; éjféli két óraker vetett a' vetekedéseknek a' voksolás véget; 241-re telt a' jovallók' száma, az ellenkezőké pedig 243-ra, és így tsak kettővel voltak többen az ellenkezők a' jovallóknál. — **Erougham** beteg lévén nem jelenhetett-meg az ülésben. Ezen vetekedések eránt oly nagy részre hajlástansigot akartak mutatni a' Kir. Kabinét' tagjai, hogy egygyik is fel nem szollalt az egész ülés alatt; egyéberánt tudva van, hogy a' Kabinét' voksolással bíró 15 tagni közt is tsak egygyel vannak többen azok, kik a' R. Catholicusok' ellen szoktak voksolni, az az, **czeknyoltzan**, a' Catholicusok' pártfogói pedig heten vannak köztök. — Ezen megjegyzésből láthatni, hogy tsakugyan nem messze kell már annak az időnek is lenni, hogy a' Catholicusok, a' Nagy Britanniai három egyesült Or-

szágokban, valamint a' Státus' terheinek hordozására, úgy a' boldogságban való részesülésre nézve is, egyenlökké tétetődjenek.

A' **Liverpoolban** lakó **Unitariu-sok** (Egy-Istent-imádók) April. 26-dikán oly kérelmet adattak **Marquis Landsdown** által a' Parlamentumba, melyben azt kéri, hogy adják-meg nekik a' Házassági Ceremoniákra való tekintetben azon jusokat, mellyekkel a' Quackerek, 'Sidók, 's minden egyéb Sekták bírnak, 's élnek, midőn ellenben néük az Anglus törvények szerént nem szabad házassági kötésre lépni, ha tsak az összszeadódás az Anglikána Egyházi szertartások szerént nem megy véghez, holott ők elképpen oly hit-tudománynak vallására kényszerítettnek, mellyet hibásnak és istentelennek tartanak.

* * *

Az Anglus Ujságírók tsak nem felejtetik Angliának az által okoztatott sérelmét, hogy a' Spanyol Országlószék az Egyesült Státusoknak engedte a' **Floridákat**: — „Hisze", így szollanak a' **Times** levelek' írói, lehetetlen az, hogy a' Spanyol Országlószék előtt tudva nem lettek volna azon káros következtetések, mellyek ebből Angliára fognak háromlani; talám, ha Anglia többet ígért volna, ő is elkaphatta volna ezen szép Országot. De, így szollhatna valaki, Anglia talám igen nagynak tartotta azt az árrat, mellyen a' Floridákat magáéva tehetette volna, azt tudni illik, hogy Spanyol Országnak az ő elpártolt tartományai ellen való hadakozásában segítségül legyen; az Angliának nemzeti betsülető feláldozásába került volna. Az Északi Amérika' egyesült Státusok talám nem ily nagyon érzékenyek a' betsületfáltésben. Ők talám megígérték, hogy felhagynak az **Independensok'** ügyén. Angliának ellenben nyereség az, hogy már most semmi tekintetkkel nem adós a' haládatlan, sőt ő

eránta ellenséges idulattal viseltető Spanyol Országnak, a' mellyért régebben, mérték felett nagy és sok áldozatokat tett. Már most csak a' kell néki, hogy fontolja-meg, hogy a' Déli Amerikai ugy nevezett Independens tartományoknak függetlensége egyedül csak az ő hatalmától függ, és hogy ennekutánna hagyjon-fel azon Legitimussági gondolkodásnak módjáról, melly által magát eddig önön haszna ellen nyilvánásosan megvakíttatni engedte, és hogy ezen-túl az Independenseknek ügyét nyilvánásosan védelmezze. Higyjék-el Ministereink, hogy ha így tselekesznek, ha ezen természeti és sürgető politikai plánomat fogják követni, ebben nagyon szívesen fogják őket a' Parlamentum és a' Nemzet segíteni.“ — Azon közönséges leírásnak írója, melyben ezen cikkely kihirdettetett, ily jegyzést tesz en reá: Ha meggondolja az ember, hogy Angliában egy időtől fogva, minden kiadatott tilalmakkal éppen ellenkezőleg, a' Déli Amerikai Independensek' számára való verbuálások 's a' tengeri készületek melly nyilvánásosan 's melly nagy igyekezettel tétettek, csaknem arra a' gondolatra juthat, hogy az Anglus Orságlószék ezen tanátsot talám még az előtt el kezdte volt követni, hogy azt néki tették volna.

Azon titkos indító okok, így szoll a' *Morning Chronicle*, mellyekre nézve a' Floridáknak általengedtetése történt, még csak ezután és részenként jöhetnek világosságra. Eddig még csak azt se lehetett megtudnunk, hogy mi okozhatta, hogy a' bujdosló Frantziák' Cham-d'-Asy-leje a' Teksas tartományában éppen akkor semmivé tétetett, midőn felsegíttetésére Frantzia Országban pénzgyűjtémények nyitattak. Már most Északi Amerikából hiteles külfölből tudósítatánk, hogy az Egyesült Státusok' Orságlószéke Washingtonból meghatározott parantsolatot küldött Gen. Lallemand-

hoz, hogy tüstént oszlassa-el a' magaplánta népét, 's Teksas tartományából távozzék-el. A' nevezett Generális tehát kéntelen vala engedelmeshedni, 's haladéknélkül tisztjével egygyütt Uj-Orleanba 's Baltimoréba jöni. Ezen történetet némely emberek az Amerikai és Spanyol Orságlószékek között való újabb egygyezés' kövcsikezésének lenni gondolkák.“ — A' Kurir szerént, a' Tombighby vize mellé letelepedett Frantzia népesség se' fundálhatta-meg magát; már elszéledett. Bonaparte József a' maga Delawarei falusi házában, Vandamme Pensylvaniában, vonták-meg tsendesen magokat, de ez utolsó Európába vágyakodik vissza. Generális Lallemand Uj-Orleani polgárrá lett. Marschal Grouchy Philadelphíában lakik.

Fontosabb újság mind ezek között (de csak a' politikai dolgok' állapotjával nem sokat gondoló olvasókra nézve) Londonban most a' Persa Nagy Követ' Szépe, a' Cirkassiai leány, azért, hogy meggyült miatta a' Nagy Követ Ur' baja. El akarják tőlle venni a' Londoniak. A' *Habeas Corpus* Aktán fundálják hozzá való jussókat. Elcinten csak annyit kívántak volna, hogy láthassanak egy ily nagy ritkaságnak tartató szépséget, hanem végre, minekutánna látták volna, hogy a' Nagy Követ Urtól ezen kevés barátságot híjába várják, ekkor vetmedtek osztán, mint a' *Morning Chronicle* megjegyzeni jónak találja, azon ellenséges gondolatra, hogy egészszen elvegyék tőlle a' leányt. Az Anglus törvények szerént minden rabszolga; akár melly színű legyen, mihelyest Angliába kilépett, azonnal szabad emberré lett. Ehez képpest egy nagy ember eltökéltette magában, hogy a' *Habeas Corpus* a' kezébe vévén, annál fogva az idegen Szépségtől maga személyesen megkérdezi: hogy tulajdon tettése-é néki az, hogy a' Nagy Követ Urnak

mint rabja és szolgálóleánya úgy szolgáljon, vagy inkább fogja talám azt a szabad állapotot választani, melyre minden emberek a természet által teremtetek? Ez a gondolat nagyon elfoglalta a 'Londoniak' figyelmét; 's a nevezett újság, mely a dolgot legelőször a 'közönség' elejébe terjesztette, nagyon biztatja a 'leány' pártfogóját, akképpen okoskodván: Hogy ha szintén a 'Követek Angliában is rendkívül való jusokkal bírnak; ha azért, a mire tulajdon magoknak szükségek van, semmi vámot semmi harmintzadót fizetni nem tartoznak; 's még az adósságért is el nem fogathatnak: arra Angliában mind ezek mellett is tsakugyan nintsen jussok, hogy egy szabadnak született teremtményt, egy embért, rabszolgaságban tarthassanak." — (Hát ha talám a 'Szépség szereti a 'Nagy Követnél való rabszolgálóskodást?)

A 'Londoni második Ministeri újságlevélből, a 'Sunból, ilyen szembetűnő czikkelyt közlenek a 'Bavariai közönséges Ujságlevelek: — „Politikai társaságokban beszéllek sugya egymásnak az emberek, hogy nem régen minden hajóépítő műhelycinkhez oly rendelések érkeztek volna, hogy nagyon legyenek rajta a 'hadi hajók' készítésén. Erőssítések' fundamentomául: az Északi Amerikai Egygyesült Státusokkal való kötésünknek nem tökéletes-minémüségeit, azután ezen Hatalmasságnak szembetűnő nagyravágyodását, ragadozásra való törekedését, 's a 'Frantzia Országi belső környülállások' bizontalanságát hozzák fel. Mi ugyan ezen híreknek hitelességért kezeskedni nem mérészlünk: hanem Országlószékünk hőltességéhez 's tengeri tiztségeink munkásságához 's buzgóságához minden eselben számot tartunk.“

Southwarknak White-Street nevű utzában nem régen nagy pusztulást okozott egy Favágo gőz-makhinának szörnyű tsattanással történt széllyelpatta-

nása. Az üst, egy oda 500 lépésnyire lévő, 4 emeletű háznak fedelére hajított-fel. Azon épület, melyben a 'makhina volt, néhány szomszéd házakkal egygyütt, talpkövig ledöntődtek; az utza, a 'hol e történet, egy jó darab helyen pusztasággá lett. A 'makhina' tulajdonosát 's egy fiját félholtan 's életben lehcio megtartásnak reménlése nélkül vontak-li az omítások alól. Egy más fiatal ember 's egy kis fijú, úgy össze rontódtak 's égetek, hogy még azon este meghaltak. Még egy más munkás ember is össze rontatott. Ezen makhina' tulajdonosa előre meg volt intelve alkotmányának gyengességéről, és hogy ne erőltesse, mert szerentséjelenül járhat: de kétséghívtül nem hitt az intésnek.

Frantzia Ország.

Midőn egyéb Udvarlok és szerentseltetők között Május' 3-dikán, mint a 'Király' visszaérkezésének emlékeztetés napján, a 'Párisi Magistrátusnak, a 'Követek' kamarájának, 's a 'Paireknek Követségeik, tizsület-tételre a 'Királyhoz mentek, 's ő Felsege minnyájoknak a 'maga érzése szerént felelt volna — mint a 'Quotidienné a 'Conservator' Ultra-társas erőssíti — a 'Pairek' kamarájának ekképpen felelt ő Királyi Felsege: —

„Tudom én, hogy kevésel későbbre vagy hamarabb nekem is el kell menni a 'minden halandók' útján: de Uraságtok is tudják azt, hogy a 'Frantzia Király nem fog meghalni.“ — A 'Quotidiennének ezen erőssítése, hogy tudniillik a 'Király így beszéllett volna, mint látszik megillette a 'Constitútzió' barátjait, kik, mint gyanítható, ezen szavakat arra magyarázták, hogy ki tudja mitsoda gondolkodással fog a 'következendő Király a 'Constitútzió eránt viseltetni? A 'Liberalisabb Ujságok között tehát a 'Journal General nevű, ily megjegyzést tett a 'Quotidienné felhozott szavaira: —

„Mi nem tudjuk, hogy valyon ugyan valósággal adott-e a' Király a' Pairkamarára' Követségének ily választ? de úgy itélünk, hogy kételkedhetünk éránta: nem is gyanítható, hogy a' Király ö Felsége a' Frantziákat, egy ily gondolat által, melly már csak magában vétetve is nagyon szerentséllen volna, 's a' melynek még soldalta több szerentséllen következései lehetnének, meg akarta volna szomorítani. Távól légyen tollunk az efféléktől való félelmeskedés! Királyunk' egéségi állapota olyan, hogy remélhetjük, hogy még elég sokáig élhet a' végre, hogy elkezdett munkáját tökéletességre vigye, hogy a' nemzet' szabadságát örökre megfundálja, bátorságra helyeztesse, és hogy mi — midőn végezetre az irgalmatlan emberi sors, ő helyébe csakugyan más Országlót fog helyeztetni — a' következő Koronaörököszt ily szókkal köszönthessük: *A' mi Constitúciónk se' fog meghalni!*

A' Frantzia szélekről így irt Apr. 50-dikán a' Bavariai Közönséges Ujsághoz egy levelezője: „Egy régi hadi regula szerint a' jó vezérnek soha se kell figyelmetesebbnek 's iparkodóbbnak lenni, mint valamely megnyert tsata után. Úgy látszik, hogy a' mi Liberalisaink ezen regulát jól az elméjékbe vették 's jól használják is. A' Frantzia nép' szabadsága 's az ő kisebbidejűség alól való feloldoztatása ugyan, a' Választási törvénynek győzedelmeskedése által már szerentséssen megerősítettett, 's a' nemzet és az Országlószék a' felgerjesztett hánykodásoknak megszűnése után megnyugodhattak: az indulatok mindazonáltal, ha bár nem oly nagy tsatákban is, de még is csakugyan hasonló hevességgel tusakodnak, és ha a' külső erősségek jól nem oltalmaztathatnak, nem fog tsuda lenni, ha a' Frantziák a' Constitúzió ellenségeit nem soká' ismét a' vár' falai alól fogják: elkergetni kéntelenített. Az Ul-

trák' bosszankodása 's iparkodása nem ismernek határt. Azon próbatételeikből, hogy a' Státus' belső fenn-álló alkotmányát felfordíthatták volna, megszegyentelve visszaveretttétvén, annál hevesebben folytatják külső mesterkedéseiket, 's rágalmazzák ott a' Frantzia nemzetet, a' törvényhozó kamarákat, a' Ministereket, 's magát a' Királyt is. Nagyon szeretnék magokat a' Külső Hatalmasságok előtt mint ezeknek katonáik úgy bemutatni, 's mint a' kik ezeknek ügyeikért verettettek volna meg; melyre nézve már most a' kívántatna, hogy nékik minden Európai Hatalmasságoknak seregeik, segítségkre szaladjanak; és ha bár ezen munkának felvállolására egygyik Hatalmasságot is késznek lenni nem látják, ők ezt mindazáltal, kün benn, mindenekkel elhitetni iparkodnak. Az ő beszédjek szerint az Orosz Udvar, Hertzeg Richelieu-nak a' Ministeriumból való kilépéséért, kedvetlenséget nyilatkoztatott volna; az Anglus Kabinét, a' Választási törvény miatt Lord Whitworth által, ki most Párisban van, hathatós jelentéseket tétetett volna; és hogy végezetre a' Szövetséges Monarkhák Helvétziában, újabb Congressust határoztak volna! Mire valók volnának az efféle lírek, a' melyek miatt, ha hitelt érdemelnének, nem lehetne nem nyughatatlankodni a' Frantzia népnek? Való az, hogy Frantzia Ország' jelenlévő állapotjának semmi katona ábrázata nintsen; finántziája üres; hadi seregei gyenge lábón állanak, 's magokat semmi próbatételekre alkalmasoknak nem érzik: de jól érzik mind ezek mellett is azt, hogy nékik, magában fennálló Státussok van, a' melynek függése semmi idegen Országoknak alája vettette nintsen, melyhezképpest nékik csak a' magok erejékhez 's lelkekhez, kell és lehet bizakodniok. De mit is használ az indulatoknak ily módon való tüzesítése? Talám igen sokáig tartott már az Ultrák-

nak, ennyi rettenetes hadi esztendők után a' béhésséges idő? A' népeket akarják - é önnön ügyekért fellázzasztani? De nem kell ettől félnünk. Vigyáznak a' Liberalisok; ők Frantzia Ország' valóságos oltalmazó bástyájának a' Constitúciónak megerősítésén megszünés nélkül dolgoznak. Ezen bástyának őrző serege a' nemzet, és ez, tsak belső árulás által eshetik-el. De ezt is nagyon szemem tartják az őrálló lelkek, 's öklégkülsőbb ravaszsgot és mesterkedést felfedeznek és semmivé tesznek, 's több effélék."

B e l g i u m.

A' Brüsszseli ítélőszéknek a' *Sándor* Császárt illető öszszeesküvés' tagjai ellen folytatott vizsgálódásaiban, sokszor elé fordultak a' volt Frantzia Ministernek Gróf *Decazesnek* 's a' Belgiumi Udvarnál lévő Frantzia Követnek neveik. Akár miképpen forgatta is a' Kir. Prokurator a' kérdéseket, még is mindenkor belé hozódott az idegen követségi személynéknek 's Ministeriumnak nevezetjek. Ezen illetlenség 's meg az a' környülfállítás, hogy a' per a' közönség előtt folyván, az idegen követségek tagjai főbire mindenkor jelen voltak, okozhatta gyaníthatóképpen, hogy ezen per, lehető hamarsággal elvégeztetett: de még is ez a' sietség 's nagy vigyázás se akadályoztathatta meg azt, hogy a' Frantzia Ujságok' részéről neheztelő nyilatkozatok ne követhessenek belőlle: —

„Mi, így szoll a' Párisi Monitör, sajnálva szemléltük azt, hogy a' Brüsszseli tisztviselők mérészelhették azon rágalmozó erőssítéseket, mellyeket az egyik vádoltatott személy (Buchoz) a' maga mentiségére gondolt vala ki, még az által is hitelesebbíteni, hogy bizodalmasan meghalgatták, 's azután magok is önnön szájokkal még egyszer elmondták, Hisze' Buchoz egy, Márztizus' 15-dikén kiadott *Memoriolojá*.

„*ban* nyilvánssággal mondja: Hogy ő, sem Belgiumi, sem Frantzia Országi, sem Orosz Agens nem volt soha, melly kitették, mint ő mondja, abból, hogy ő az ellenséges mesterkedéseket tsak egy nagyon betsületes Tisztiharnak meghívására árulta-el, melly meghívódás azonközben egészszen megegyezett az ő hajlandóságával. A' mi a' Frantzia Országlószéket illető megsértő felhozásokat illeti, ezek talám egy Prokator' szájában inkább megszenvedtethe'nének, de Magistratualis Tisztekhez telycsséggel illetlenek, 's meg nem bósáthatók."

Hogy annál jobban kitessek, melly méltatlanul 's igasságtalanul vádolta Buchoz a' Frantzia Ministert és Frantzia Követet, három leveleit közli Buchoznak a' Monitör, mellyek közül egyikben így irt ő (mint Gr. Buchoz) Minister Gr. Decazeshez: — „Minthogy több emberekre nézve szükséges, hogy Exc.áddal levelezésbe bósátkozzak, és magamat azon veszedelemnek, melly leveleimnek felnyittatásából következne, ki ne tegyem: erre nézve elmentem vala Royer-de-Coux Grófhhoz, de őtet nem találtam otthon. Erre nézve most egyenesen Exc.ádat kérem, hogy mutasson nekem titkon valamely útát, a' mellyen leveleimet egyenesen az Exc.ád' kezébe küldhessenem." — Ezen levél *Utóírásában* Marquisnak 's Déli Brabantziai Vizi Építő Inzsínörnek mondja lenni magát Buchoz. Ezen levelének dátálásakor (Nov. 3-dikán) tehát még semmi közösülés nem állott-fenn Buchoz és a' Frantzia Minister közt. Tsak Nov. 6-dikán tette Buchoz a' Frantzia Követnél (nem Brüsszselben hanem Haagában) a' maga legelső feladásait, mellyekről a' Követ tüstént tudósította a' Belga Tisztviselőket; Buchoz pedig már Novemb. 15-dikén, kétségtküvül igen lassan telczen néki a' dolgok folyini, ekheppen irt ismét

Minister *Decases*hez: „Nov. 3-dikától „fogva megesmertem Exc.áddal egy „összszecsükvést, mely a' Frantzia, Orosz „és Belga Monarkhák ellen intézte; „Pouillot és én annyira vittük a' dol- „got, hogy az összszecsükvés' fejei elfo- „gattattak; mi elvégeztük napszámunkat „(robotunkat) — de nekünk még eddig „senki, nem hogy jutalmat adott vol- „na, de csak azt sem mondta: „köszö- „nöm a' kend jó akaratját! Sőt a' mi „több azt veszem észembe, hogy mások, „lik nagyon keveset tettek ezen munká- „ban, meg akarnak bennünket fosztani „azon érdemtől, hogy mi jelentettük vol- „na be a' dolgot. Kérem tehát Exc.ádat, „igérje-meg nekem ezen levelemre adan- „dó válaszában: hogy, ha a' Belga és „Orosz Monarkhákat, mesterkedések által „meg akarnák akadályoztatni abban, hogy „engem' mint *Első Bejelentőt* úgy es- „merjenek, Exc.ád legalább XVIII-dik La- „jos Királlyal, a' mi buzgoságunkról, „és azon veszedelmekről, mellyeknek „magunkat kitettük, tegyen jelentést. Még „csak a' Laborde van hátra, hogy meg- „találjuk; az idevaló Politzia, nagyon si- „etvén, őtet elvesztette szemel elől. Én „a' Marquis de-la-Tour-du-Pin (az itt lé- „vő Frantzia Követ) levél-borítékjában „küldöttem a' magam' tudósításait Exc. „áddhoz: de még semmi választ nem kap- „tam. Az a' mód, mellyel véllünk bán- „nak, azt látszik mutatni, hogy bünt „tettünk, hogy boldogságunkat Királyun- „kért feláldoztuk.“ — E' közben (ezek „mind a' Monitör magyarázatjai) mint lát- „szik oly tudósításokat kellett a' Fran- „tzia Ministernek Buchozról kapni, mel- „lyek azt mutatták, hogy Buchoz se „nem Gróf se nem Inzsiner, és Metzből „nem nagyon betűletes okokra nézve szö- „kött-el, mint ezt, a' Frantzia Ministernek „a' Belgiumi Frantzia Követhez írott leve- „le' summázatjából ki lehet hozni, a' melly „itt következik: „Én az Ur' 15-dik Már-

„tzusi tudósításaival egygyütt bizonyos „Buchoznak irását is vettem, a' ki ma- „gát valami, Sándor Császár ellen in- „téztetett, összszecsükvés' *Felfedezőjé-* „nek adja-ki. Én nem tudom, mitsoda „jussal teszen engem' ezen magános szc- „mély a' maga Megbízottjává 's állapot „jának Itélőbirájává, holott ő már a' ma- „ga nyilatkozatásait az Ur és a' Brüz- „szeli itélőszék előtt megtette. Azon le- „veleim, mellyeket én November' 13-di- „kán és 16-dikán, 's Dec. 21-dikén az „Urhoz indítottam, eddig már meggyőz- „hették Uraságotat affelől, hogy én ezen „*Buchozot* egy furkálódó (mesterkedő) „embernek lenni gondoltam, melly gon- „dolatomban a' hidak' és utak' fő igazga- „tójától tétetett nyilatkozatások, mellye- „ket ide zárva küldök, engem még job- „ban meggyőztek.“ — Ezen megtörtént „dolgoknak, így végzi szavait a' Monitör, „semmi további magyarázatokra nintsen „szükségek; de a' mellyek, ha a' Fran- „tzia Ministeriumot minden gyanutól meg- „mentik, mit nem engednek gondolnunk „azon Magistratusnak nem okos magavi- „selctéről, melly efféle magyarázatokat „tett szükségessé, 's mellyek miatt ily fon- „tos 's a' Frantzia Országlószéknek méltó- „ságával ily nagyon összszeköttetve lévő „vizsgálódásoknak kelle elő fordulni.“ — „(A' Belgiumi Frantzia Követ is adott-ki a' „maga mentségére egy ily színű nyilatkozat- „tatást, melly által leginkább azon gya- „nunak magáról való elháríttatását tárgya- „za, hogy ő a' hünösöket pénzrel segítette „volna, 's hogy meghatározva 600 Fran- „kot adott volna nékiük. Ezen nyilatkozat- „tatását a' Belgiumi külső dolgokra ügye- „lő Ministerhez Bátor Nagell Urhoz inté- „zi a' Frantzia Követ, Marquis La-Tour- „du-Pin Ur.)

Buchoz és Pouillot az ellenek ki- „mondattott ítélet ellen apelláltak: *Piger,* „*Berth,* és *Dieriks* pedig a' Király' ke- „gyelmességéhez folyamodtak.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Német Ország.

Némely közönséges levelek erőssítik, hogy a' Jénai Universitásbéli tanuló' dolgában vizsgálódás végett oda küldetett Biztosság, a' maga vizsgálódását már elvégezte, 's Weimárba vissza utazott, a' nélkül, hogy valami nyomára akadott volna annak, hogy Sandnak az Universitas' tagjai közt részesei találtak volna.

A' Kotzebue özvegye' Manheimből egész házanépével hamar elutozván, a' Karlsruhei levelek szerint arra a' beszédre szolgáltatott alkalmatosságot, hogy Hajós Kapitány Kotzebue egy oda való könyvnyomtatóval összevezett volna, azzal vádolván ezt, hogy az atyának még egy munkája volna nálla kézírásban.

A' legutolsóbb hír, a' melly Sandról keringett, a' volt, hogy ő tsakugyan meghalt volna már; és hogy sem írásai sem egyéb környúlások ki nem mutatták azt, hogy gyilkos tselekedetében részes társai lettek volna.

Ha igaz, a' mit némely levelek erősítenek, Tanulók is kezdenek Német Országról Amérikába kivádorlani. Ujságlevelekben olvashatni, hogy a' Remén-ség nevű Amérikai hajón, a' melly Apr. 25-dikén Amsterdamból evezett-el, sok egyéb utasok közt Német Tanulók is többek találtak.

A' Bavariai Közönséges Ujság, Konstantinápolyból April. 10-dikéről egy tudósítást közöl, de ily meghatározott megjegyzéssel, hogy ő ezt tsak Levelezőjének

hitelére közli, a' nélkül, hogy maga kezeskedne valóságáért: —

„A' Portánál lévő Frantzia Nagykövet Marquis de-la-Riviere anyóssa Madam La-Ferte, evezéssét Konstantinápoly felé folytatván Smyrnához kiköltött vala. Az itt lévő Frantzia Consul Ponton Ur ezen fő aszszonyság' tiszteletére nagy vendégséget adott, melyre minden itt találtató főbb Frantziák, tisztek 's egyebek meghivattattak. Asztalhoz ültek; egy 's más politikai tárgyakról beszélgetni kezdettek; egy ifjú hajóstiszt hevesen beszélt Napoleonról és Uralkodásáról; Savary Ur, ki hasonlóképpen jelen volt, az ebéd alatt semmit se' szollott, hanem ebéd után hetykén szembe szállott az ifjú tiszttel, durva szemrehányásokkal illette az asztalnál folytatott beszédjéért, 's végre oly szokat ejtett, melyeket az ifjú Tiszt duellálásra való kihívásnak tartván, arra készségét mutatta, 's még abban is kedvezett kihívójának, hogy néki engedte a' fegyvernek kiválasztását. A' kihívóban azonközben, a' ki eleinten azt gondolta vala, hogy hetykesége által ráijeszt az ifjú emberre, ennek készsége, a' mérget felforraltta, annyira, hogy éllele motskolódó szavakra fakadott: Hogy egy oly koros embernek, mint ő, egy tsak az orráig látó ifjuval nem duellálni, hanem őtet megverni illik, 's azonban a' páltzáját vévén, az ifjat valósággal verni kezdte, 's addig verte, míg a' földre bukott 's míg a' vendégek oda nem szaladván a' kezéből ki nem vették. Mi lett a' dolog' további következése, még a' levél' elindulásakor nem tudták.“

Száz forint Conventiós pénzért adtak Váltó czédulában: —

Máj. 18-dikén 249½ — 19-dikén 249½ —